

Ikäheimo, Hannele. KYMPPI-kartoitus. Opperi, Helsinki 2012, 110 sivua.

Hyvästäkin opetuksesta huolimatta opittuun saattaa jäädä puutteita ja väärinymmärryksiä. Usein ne aiheuttavat kasautuvia vaikeuksia jatkossa. Siksi tarvitaan välineitä, joilla voidaan selvittää, mitä keneltäkin on jäänyt oppimatta, jotta tilanne voitaisiin korjata. Keskeiseen matematiikan kohtaan paneutuva arviointiväline on *kymmenjärjestelmän hallinnan kartoitus*.

Sen on osa laajaa oppimateriaalikokonaisuutta, johon kuuluvat kymmenjärjestelmävälineistö, opettajan opas KYMPPI-kirja ja sen mukana toimitettavat opetusta yksityiskohtaisesti kuvaavat KYMPPI-filmit. KYMPPI-kartoitus sisältää luonnollisten lukujen ja desimaalilukujen käsitteisiin liittyviä tehtäviä, laskutoimituksia ja yksikönmuunnoksia. Ne ovat kaikki alaluokkien matematiikan keskeisiä sisältöjä.

Mittariosa muodostuu kahdesta kokeesta. Ensimmäinen on tarkoitettu tehtäväksi toisella tai kolmannella luokalla ja toinen neljännellä tai viidennellä luokalla. Jälkimmäisellä luokalla oppilaiden pitäisi suoriutua virheettömästi kaikista tehtävistä, sillä ne sisältävät niin keskeisiä asioita, että pienetkin puutteet haittaavat tulevaa oppimista. Onpa KYMPPI-kartoitus osoittautunut käyttökelpoiseksi vielä seitsemännelläkin luokalla.

Tulosta tarkastellaan yksityiskohtaisesti ja yksittäiseen virheeseen suhtaudutaan vakavasti riippumatta kokonaispistemäärästä. Kokeen suorittamisessa ei ole aikarajaa, mutta ajankäyttöön kiinnitetään huomiota. Hitaus voi nimittäin olla osoitus siitä, että laskutoimitusten hallinta on niin heikkoa, että laskut selviävät vain sormia apuna käyttäen tai luettelemalla lukuja yksitellen. Sekin osoittaa korjaavien toimien tarvetta.

Kirja ei kuitenkaan ole ensisijaisesti testauksen väline, vaan pääosassa on korjaava opetus. Tämä näkyy jo sivumääristä. Vain vähän enemmän kuin viidesosa sivuista käsittelee kokeita. Loput ovat korjaavan opetuksen ohjeita ja harjoitusmateriaalia. Ne ovat samantapaisia ja samaan tapaan jaoteltuja tehtäviä kuin varsinaiset koetehtävätkin. Mukana on luonnollisesti ohjeet opettajallekin.

Erityinen osa harjoitusmateriaalia ovat junnauskokeet. Oppilaalle ne ovat harjoituksia muiden harjoitusten joukossa. Opettajalle niiden merkitys on paljon suurempi. Ne antavat tietoa oppilaiden käyttämisestä laskustrategioista. Kokeille on määritetty tavoiteaika. Sitä seurataan esimerkiksi niin, että määrääjän kuluttua vaihdetaan lyijykynä värikynäksi.

Tavoiteajan ylittäminen osoittaa useimmiten laskustrategioiden puutteita. Opetuksessa opetetaan sitten uusia strategioita ja vahvistetaan entisiä. Useat tehtävät on tarkoitettu tehtäviksi konkreettisten välineiden avulla. Junnauskokeisiin on myös vastaukset ja ryhmäkohtaiset tuloslomakkeet.

Varsinaisiin KYMPPI-kokeisiin on myös sähköinen tuloslomake Excel-muodossa Opperin verkkosivuilla. Siellä on myös lisätietoa KYMPPI-kartoituksesta:

http://www.opperi.fi/10_testit/102_kymppi.html

